

Logboek

Operatie Zwammerdamschepen
Museumpark Archeon

[Restauratiewerf](#)

[Meer nieuws](#)

[Zwammerdamschep](#)

Beste {{ contact.FIRSTNAME }} {{ contact.LASTNAME }},

Team Restauratie van de Zwammerdamschepen heeft dit najaar niet stil gezeten. Iedere dag is er volop bedrijvigheid op de werf. Zo zijn er nieuwe innovatieve werkprocessen bedacht en is er hard gewerkt aan Zwammerdam 3. Maar ook is er tijd voor ontspanning, zoals tijdens een speciaal georganiseerde borrel. Alle medewerkers en vrijwilligers van de werf waren aanwezig om elkaar op de hoogte te stellen en een blik op de toekomst te werpen. Dit en meer lees je allemaal in het logboek!

[Meer over de Zwammerdamschepen](#)

Innovatie versnelt schoonmaak

Het werkproces van het verwijderen van het conserveringsmiddel PEG van de buitenkant van het archeologische scheepshout is een levend proces dat steeds weer verbeterd wordt. Dit werkproces is nu verbeterd door een extra stap in te voegen: 10 minuten dompelen in een waterbak. Hoe zit dat? Lees snel verder!

[Meer info](#)

Onthulling Bronzen maquette van Castellum Albaniana

Op het Rijnplein, hartje Alphen aan den Rijn, is op donderdag 26 oktober de bronzen maquette van het eerste houten Castellum Albaniana feestelijk onthuld. De onthulling werd uitgevoerd door de wethouders Anouk Noordermeer, Gerard van As en Relus Breeuwsma. Ook Jelmer Prins, Programmamanager van de Nederlandse Limes Samenwerking, was aanwezig (foto links). Kunstenaar Mark van der Aa (foto rechts) heeft de bronzen maquette gemaakt en Archeoloog Julia Chorus, die destijds ook bij de opgravingen aanwezig was, heeft het onderzoek uitgevoerd. In Archeon ontdek je een levensgrote reconstructie van de muur van Castellum Albaniana!

[Lees het hele verhaal](#)

Zonder vrijwilligers geen progressie

Begin oktober is voor de vrijwilligers van de werf van de Zwammerdamschepen een borrel georganiseerd. De borrel begon met een korte rondleiding, om alle vrijwilligers weer up-to-date te brengen van het laatste nieuws rondom de Zwammerdamschepen. Tom Hazenberg, Peter van der Aart en Alexander de Vos deelden hun kennis over alle vorderingen. Na deze uitleg kon men met elkaar genieten van een hapje en een drankje. Het was een geslaagde avond. Zeker voor herhaling vatbaar!

[Bekijk online](#)

Bezoek vrijwilligers Castellum Hoge Woerd

Op 11 oktober jl. waren de vrijwilligers van [Castellum Hoge Woerd](#) (Utrecht) op lang verwacht tegenbezoek in Museumpark Archeon. In zomer 2021, midden in coronatijd, was team Restauratie van de Zwammerdamschepen te gast in Utrecht. Nu was het tijd voor het team van Hoge Woerd om Archeon, en voornamelijk de restauratiewerf, te bezoeken. Ongeveer 40 vrijwilligers kwamen een blik werpen op de schepen in Archeon. De samenkomst van Museumpark Archeon en Castellum Hoge Woerd is een initiatief van Erik Graafstal, Limes archeoloog.

Nieuwe editie Limes evenementenkalender

De Limes, de oude grenslijn van het Romeinse Rijk, loopt dwars door Zuid-Holland. Langs deze grens liggen allemaal prachtige locaties waar het oude Romeinse Rijk terug te vinden is. Bijvoorbeeld de Hortus Populus in Bodegraven, en NIGRVM PVLLVM in Zwammerdam.

Op de Limes ZH evenementenkalender vind je in een overzicht alle activiteiten die op deze locaties langs de Limes in de komende maanden plaats van vinden. Open de kalender [hier](#) of bekijk hem op de website van [geschiedenis Zuid-Holland](#).

Update Zwammerdam 3

Een tijdje geleden is een hele dikke oude (280 jaar) eikenstam naar Archeon gekomen. Het doel van de stam is de ontbrekende delen aanvullen van de romp van de grote boomstamkano 'Zwammerdam 3'. De romp is wel 10,5 meter lang en 1 meter breed! Aan de bakboord (linker) zijde ontbreekt een deel van deze romp. Op een dikke plak van de nieuwe eikenstam hebben we aan de hand van de opmetingen van het archeologische hout twee ontbrekende stukken afgetekend. Met een moderne kettingzaag zijn de delen ruwweg uitgezaagd. Daarna is het nieuwe hout stukje bij beetje passend gemaakt op het oude archeologische hout. Na een nauwkeurig proces van passen en meten sluit het nieuwe hout met een kleine spleet als veiligheidsmarge aan op het oude hout. Daarna kon het aanvulhout echt mooi in vorm gemaakt worden. Lees in het artikel verder hoe dit in zijn werk gaat.

[Lees verder over Zwammerdam 3](#)

Bezoek Meindert Stolk, gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland, in Archeon

Vrijdag 29 september jl. heeft de gedeputeerde van de provincie Zuid-Holland, de heer Meindert Stolk, een werkbezoek gebracht aan Museumpark Archeon.

Hij werd ontvangen bij de Romeinse Zwammerdamschepen door Jack en Monique Veldman. Bij de Restauratiewerf volgde een uitgebreide uitleg door archeoloog Yardeni Vorst. In de Restauratiewerf werd ook een heerlijke lunch geserveerd en het bezoek werd afgesloten in het Archeologiehuis van Zuid-Holland waar Pierre van Grinsven en Joost Vorst van de AWN de rondleiding verzorgden.

Later zou Stolk in de Telegraaf zijn enthousiasme tonen over het project en ook de ambitie noemen van het Nationaal Romeins Scheepvaart Museum, waarin provincie Zuid-Holland en Archeon nauw samenwerken met het Rijk en de gemeente Alphen aan den Rijn. Stolks enthousiasme zal helpen om de Museum als uitbreiding van Museumpark Archeon te realiseren.

Bekijk online

Verhaal van Arno, gids op de Restauratiewerf ...

Een van de allerleukste dingen van gids zijn op de restauratiewerf in Archeon is de omgang met bezoekers. Je weet nooit wie een kijkje komt nemen. Zijn het gasten die alles willen weten? Of gasten die eigenlijk per ongeluk op de werf zijn beland en uit beleefdheid even een verhaal aanhoren? De kunst voor de gids is jezelf aanpassen aan de bezoeker. Gaan we het technische verhaal vertellen? Of alleen de opvallendste zaken? Alles hangt af van de interesses en belangstelling van de bezoeker.

Tieners kunnen een uitdaging vormen. Braaf lopen zij met hun ouders mee naar binnen, maar geïnteresseerd zijn ze vaak niet. Gedisciplineerd negeren ze het verhaal dat ik aan hun ouders vertel, totdat ik ze persoonlijk aanspreek. Ik betrek ze persoonlijk erbij en laat ze direct kennis maken met de Romeinse tijd. "Heb je gezien dat het schip onder andere is geconstrueerd met grote spijkers? Eentje is nog duidelijk te zien aan stuurboord zijde. En heb je zo'n spijker wel eens van dichtbij gezien, of zelfs vastgehouden? Alleen voor kinderen, niet voor ouders!".

De jonge bezoeker krijgt een paar echte Romeinse spijkers in handen, spijkers die lang geleden door Romeinen zijn gemaakt en gebruikt. Daarna volgt het houtblok van 1800 jaar oud. Ik leg uit dat het volslagen onbekend is waar het hout thuishoort op het schip. De tiener wordt enthousiast en denkt te weten waar dit hout thuishoort. Ik hap toe en samen lopen we om het schip om de juiste plek te zoeken voor het hout. We vervolgen onze tour naar de stuurriem, de vele kromme spijkers en nog veel meer.

Zichtbaar onder de indruk lopen ze later naar buiten. Na enkele minuten komt de moeder terug met een citaat van haar dochter: "dat was pas ECHT leuk!". Daar doen we het voor, met z'n allen.

Vaar mee!

Kent u mensen die dit Logboek misschien ook interessant vinden om te ontvangen? Dan zou het heel fijn zijn wanneer u het Logboek doorstuurt.

En als u dat doet schrijf er dan aub bij dat die ander zich gratis kan inschrijven voor de nieuwsbrief via de website.

[Schrijf je hier in voor het logboek](#)

Operatie Zwammerdamschepen' is altijd toegankelijk tijdens openingstijden van Museumpark Archeon (gratis met Museumkaart en Vrienden Loterij VIP-kaart).

Meer informatie: <https://www.archeon.nl/zwammerdamschepen.html>

Operatie Zwammerdamschepen is een activiteit van Stichting Museumpark Archeon op initiatief van Hazenberg Archeologie en Museumpark Archeon.

Samengesteld door: Judith Huls, Tom Hazenberg, Monique Veldman, Vera Keereweer, Alexander de Vos, Yardeni Vorst, Arno Reuser en Abdulkader Shafiq.
Fotografie: Willem de Jeu en betrokkenen bij Operatie Zwammerdamschepen.

Het project wordt uitgevoerd in samenwerking met Batavialand, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Vorst Houtonderzoek, Vakwerk in Hout, Historische Scheepstimmerwerf Klaas Hennepoel, Universiteit Leiden, Saxion Hogescholen en Knol Cleaning Solutions.

Het project wordt financieel mogelijk gemaakt door provincie Zuid-Holland, gemeente Alphen aan den Rijn, Mondriaan Fonds, VriendenLoterij, VSB Fonds, EDBA en Fonds Alphen aan den Rijn.

Deze mail is verzonden aan {{ contact.EMAIL }}
Je ontvangt deze mail omdat je bent ingeschreven als logboekabonnee bij Operatie Zwammerdamschepen van Museumpark Archeon.

[Uitschrijven](#)

© 2023 Museumpark Archeon